

SOSYAL BİLGİLER - 5

1. ÖĞRENME ALANI BİRLİKTE YAŞAMAK

SB.5.1.1. Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme

5 SOSYAL BİLGİLER

SB.5.1.1. Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme

- a) Dâhil olduğu grupları ve bu gruplardaki rollerini belirler.
b) Dâhil olduğu gruplar ile bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri belirler.

1

Aşağıda bazı görseller verilmiştir. Açıklamaları da dikkate alarak görseldeki bireylerin rollerini altlarındaki boşluklara yazınız.

Otobüste seyahat eden insanlar

Sınıfta derse katılan çocuklar

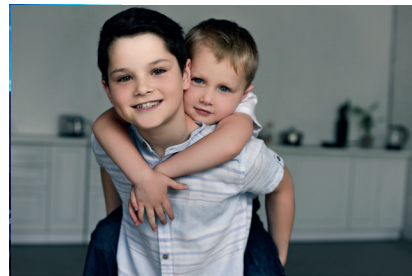
Mağazada alışveriş yapan kadın

Top oynayan çocuklar

Takımını destekleyen insanlar

Kardeşiyle ilgilenen çocuk

2

A. Aşağıda, sol sütunda roller sağ sütunda ise sorumluluklar verilmiştir. Sorumlulukların başındaki boşluğa ilişkili olduğu rollerin rakamlarını yazarak rol ve sorumlulukları eşleştiriniz.

	ROLLER
1	Futbolcu
2	Öğrenci
3	Polis
4	Şoför
5	Evlat
6	Hâkim
7	Doktor

	SORUMLULUKLAR
	Emniyet ve trafik kurallarına uymak
	Ev işlerinde anne ve babaya yardım etmek
	Çocuklara millî ve manevi değerleri öğretmek onların sevgi, güven ve huzur dolu bir ortamda yetişmesini sağlamak
	Okul araç gereçlerini dikkatli kullanmak
	Kamu (halk) güvenliğini sağlamak
	Kanunlara uygun bir şekilde davaları yönetmek
	Bağlı bulunduğu kulübün antrenman ve maçlarına katılmak
	Hava araçlarını kullanarak yolcu veya yük taşıma gibi hizmetleri sunmak
	Hastaları muayene etmek

B. Sorumluluklar sütununda rollerle eşleşmeyip dışarıda kalan iki ifade bulunmaktadır. Bu sorumluluklarla ilgili rollerin neler olabileceğini aşağıdaki kutucuğa yazınız.

5 SOSYAL BİLGİLER

3

Aşağıda dâhil olduğumuz bazı gruplar ve bu gruplardaki rollerimiz ile ilgili bir etkinlik yer almaktadır. Yönergeleri dikkate alarak bu etkinliği tamamlayınız.

- Öğretmeninizin rehberliğinde tüm sınıfın katılımıyla beş veya altı grup oluşturunuz.
- Aşağıda verilen rolleri kâğıtlara yazınız ve her grubun bir kâğıt seçmesini sağlayınız.

sınıfta öğrencisiniz

bir yardım derneğinin gönüllü çalışanısınız

otobüste yolcusunuz

markette müşterisiniz

ailede evlatsınız

bir takımın taraftarısınız

- Grup arkadaşlarınızla beyin fırtınası yaparak seçilen kâğıtta yazılı olan rolün getirdiği hak ve sorumlulukların neler olduğunu belirleyiniz.
- Belirlediğiniz hak ve sorumlulukları sayfanın altındaki tablonun ilgili kısmına yazınız.
- Yazdığınız hak ve sorumlulukları diğer gruplarla paylaşınız. Rollerin getirdiği ama gruplar tarafından paylaşılmayan hak ve sorumlulukların neler olduğu üzerine konuşunuz.

Roller	Haklar	Sorumluluklar

Rollerin gerektirdiği sorumluluklar yerine getirilmediğinde ne gibi durumlarla karşılaşılacağını sınıfta tartışınız.

Bazen aynı anda birden fazla role sahip olabilirsiniz. Böyle durumlar sizi nasıl etkiler? Tartışınız.

Not: Bu etkinlik EK’te verilen ölçekle değerlendirilebilir.

4

Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruyu metne göre cevaplayınız.

Pelin Hanım, sosyal bilgiler öğretmenidir. Salı günü 5/B sınıfındaki son dersine girdikten sonra okulun yakınlarındaki hastanede göz muayenesi olur ve gözlükçüye giderek doktorun yazdığı gözlüğü alır. Otobüse binerek evlerinin yakınındaki parkta inen Pelin Hanım; parkta bazı insanların kavga ettiğini, parktaki eşyalara zarar verdiğini görür ve korkar, bu nedenle polisi arar. Polisler olay yerine gelerek kavgaya müdahale eder. Rahat bir nefes alan Pelin Hanım bakkala uğrayarak ekmeğini alır ve evine döner.

Bu metinde yer alan rolleri ve rollerin getirdiği sorumlulukları tablodaki ilgili yerlere yazınız.

Rol	Sorumluluklar

5 SOSYAL BİLGİLER

EK

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

No:

Yönerge: Bu değerlendirme faaliyeti arkadaşlarınızın 3. etkinlikte göstermiş olduğu performansı belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Arkadaşlarınız hakkındaki görüşleriniz “Evet” ise 3, “Bazen” ise 2, “Hayır” ise 1 yazarak belirtiniz.

1.Arkadaşımın Adı Soyadı:

2.Arkadaşımın Adı Soyadı:

3.Arkadaşımın Adı Soyadı:

4.Arkadaşımın Adı Soyadı:

5. Arkadaşımın Adı Soyadı:

DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	3. Arkadaşım	4. Arkadaşım	5. Arkadaşım
Rollerin getirdiği hak ve sorumluluklarla ilgili bildiklerini arkadaşlarıyla paylaşmıştır.					
Rollerin getirdiği hak ve sorumluluklar konusunda arkadaşlarının görüşlerine saygılı olmuştur.					
Grup çalışmasına gönüllü katılmıştır.					
Grup arkadaşlarıyla etkili iletişim kurabilmiştir.					
Tartışma sırasında konuşmacıların sözünü kesmeden sabırla dinlemiştir.					
Farklı fikir ve görüşlerini dile getirmekten çekinmemiştir.					
Grup arkadaşlarıyla iş birliği yapmıştır.					
Toplam Puan					

◆—NOTLAR—◆

[illegible]

**Cevap anahtarına ulaşmak için
karekodu okutunuz.**

SOSYAL BİLGİLER - 5

1. ÖĞRENME ALANI BİRLİKTE YAŞAMAK

SB.5.1.2. Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme

SB.5.1.2. Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme

- a) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini örnekler üzerinden belirler.
- b) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yazılı, görsel veya dijital ürünlere dönüştürür.
- c) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini ifade eder.

1

Aşağıda verilen soruları ders kitabının 27 ve 28. sayfasındaki haber kaynaklarına göre cevaplayınız.

1. Farklı kültürler içinde yer alan insanların bir arada uyum içinde yaşayabilmesinin nedenlerini yazınız.

2. Farklı kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini karikatür ya da resim çizerek veya şiir ya da slogan yazarak açıklayınız.

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruyu metne göre cevaplayınız.

RESTORE EDİLEN DİYARBAKIR SURP GİRAGOS ERMENİ KİLİSESİ ZİYARETE AÇILDI

Kültür ve Turizm Bakanı, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde, 2015'te gerçekleştirilen saldırılarda zarar gören ve restore edilen Surp Giragos Ermeni Kilisesi'nin açılış törenine katıldı. "Anadolu'nun dört bir yanında bulunan ibadethanelerin, saygının ve kardeşliğin nişanesi olduğuna inandıklarını belirterek "Surp Giragos Ermeni Kilisesi'nde yarın ayın gerçekleşecek olmasından, terörün hedefi olan bu yapının yeniden ibadete açılacak olmasından ötürü kilise cemaatinin heyecanını paylaştığımızı belirtmek isterim. Tarihi, kültürü, sanatı, doğal güzellikleri ve mimarisiyle de çok güçlü bir şehirden söz ediyoruz. Fakat Diyarbakır'ın en önemli özelliklerinden birisi de sokaklarında, meydanlarında hemen hissedilen o derin hoşgörüsüdür." diyen Kültür ve Turizm Bakanı; Diyarbakır'ın hoşgörünün, kardeşliğin, farklı kültürlerin huzur içinde bir arada yaşadığı kadim bir şehir olduğunu bildirdi.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı sitesinden alınmıştır.

Bu haberden hareketle kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisi ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

3

Aşağıda çeşitli kültürel özelliklerimizle ilgili bir pano hazırlama etkinliği yer almaktadır. Aşağıdaki yönergeleri dikkate alarak bu etkinliği tamamlayınız.

- Öğretmeninizin rehberliğinde tüm sınıfın katılımıyla beş veya altı grup oluşturunuz.
- Grup arkadaşlarınızla yapacağınız çalışma için iş bölümü yapınız.
- Ülkemize ait farklı kültürleri yansıtan sanat, müzik, giyim-kuşam, kutlama, âdet, gelenek ve göreneklerle ilgili resimler bulunuz.
- Bulduğunuz resimlerin altına o unsuru tanıtan küçük not kâğıtları yapıştırınız.
- Bir haftalık süreçte çalışmalarınızı tamamlayınız.
- Yaptığınız çalışmayı diğer gruplarla paylaşınız.
- Bu çalışmalardaki benzer ve farklı kültürel özellikleri belirleyiniz.

Farklı kültürel özelliklere sahip olmanın birlikte yaşamaya etkisini tartışınız.

Not: Bu etkinliği öğrenme çıktısı 5.1.1'e ait EK'tekine benzer bir ölçek hazırlayarak değerlendirebilirsiniz..

5 SOSYAL BİLGİLER

4

Üniversite öğrencisi olan Serdar, Erasmus ile 6 aylık bir program için Estonya'nın Tartu şehrine gitti. Serdar burada farklı ülkelerden gelen öğrencilerle eğitim alıp onlarla aynı evde yaşadı. Serdar'ın yerinde siz olsaydınız yeni arkadaşlarınızla yörenize ve ülkenize ait oyun, yemek, gelenek görenek, müzik ve kutlama adına neleri paylaşacağınızı aşağıdaki ilgili bölümlere yazınız.

Oyun	Yemek	Gelenek-Görenek	Müzik	Kutlama

Serdar ve arkadaşlarının birbirlerine ait çeşitli kültürel özelliklerini bilmeleri onların ilişkilerini nasıl etkiler? Açıklayınız.

Not: Erasmus, Avrupa ülkeleri ile Türkiye arasında üniversite düzeyindeki öğrencilerin karşılıklı değişimini esas alan bir programdır.

SOSYAL BİLGİLER - 5

1. ÖĞRENME ALANI BİRLİKTE YAŞAMAK

SB.5.1.3. Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme

SB.5.1.3. Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme

- Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerini sorgular.*
- Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetleri için birlikte çalışabileceği grup üyeleriyle iletişim kurar.*
- Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetleri için görev paylaşımında bulunur.*
- Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetleri için fikir üretir.*
- Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine ilişkin üretilen fikirleri müzakere eder.*
- Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine ilişkin üretilen fikri uygulamak için eyleme geçer.*

1

Aşağıda toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışmanın önemi ile ilgili bir etkinlik verilmiştir. Adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

Etkinliğin Amacı	Süre	Grup Sayısı	Araç-gereçler
Bu etkinlikte toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışmanın önemini kavramanız ve bu tür faaliyetlere nasıl katkı sağlayabileceğinizi öğrenmeniz amaçlanmaktadır.	2 ders saati	4-5 kişilik gruplar	Karton, renkli kalemler, yapıştırıcı gibi sunum için gerekli malzemeler Plan yapabilmek için kağıt ve kalemler

Etkinlik Adımları:

1. Aşama: Tanıtım ve Fikir Alışverişi (10 dakika)

- Sınıfta arkadaşlarınızla yardımlaşma ve dayanışmanın toplumdaki önemi ile ilgili bilgi alışverişinde bulununuz.
- Toplumda yardımlaşma ve dayanışmanın nasıl gerçekleştiği hakkında kısa bir beyin fırtınası yapınız.
- Yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine örnekler veriniz. (Örneğin, kan bağıışı, ihtiyaç sahiplerine yardım, doğal afetlerde destek...)

2. Aşama: Grup Çalışması (30 dakika)

- Öğretmeninizin rehberliğinde 4-5 kişilik gruplara ayrılınız.
- Her grup, bir toplumsal dayanışma faaliyeti tasarlayacaktır. Bu faaliyet, sınıf veya okul içinde gerçekleştirilebilecek bir yardım kampanyası, kermes, bağış etkinliği gibi bir organizasyon olabilir.
- Gruplar, şu sorulara cevap verecek şekilde faaliyetlerini planlar:

5 SOSYAL BİLGİLER

- * Hangi sorunu çözmek için bu faaliyeti yapıyorsunuz?
- * Kimlere yardım edeceksiniz?
- * Faaliyet için hangi malzemelere veya kaynaklara ihtiyacınız var?
- * Faaliyet ne zaman ve nerede gerçekleşecek?
- * Faaliyet nasıl yürütülecek ve kimler görev alacak?

3. Aşama: Sunum ve Tartışma (25 dakika)

- Her grup planladığı faaliyeti sınıfa sunar. Sunumlarda planlarının detaylarını ve bu faaliyetin topluma nasıl katkı sağlayacağını açıklar.
- Diğer gruplar, sunumları dinlerken notlar alır ve sunum sonunda sorular sorarak ya da önerilerde bulunarak tartışmaya katılır.

4. Aşama: Değerlendirme ve Sonuç (15 dakika)

- Etkinliğin sonunda, sınıf olarak faydalı faaliyeti belirleyebilir ve uygulayabilirsiniz.
- Bu etkinlikten neler öğrendiğinizi ve toplumsal dayanışma ile ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Not: Bu etkinlik EK-1’de verilen formla değerlendirilebilir.

2

Okul kütüphanenizin zenginleştirilmesi ve kütüphanenize yeni kitaplar kazandırılması için bir yardımlaşma faaliyeti düzenlenmesi planlanmaktadır. Sizden okulunuz ve çevrenizin bu yardım faaliyetini desteklemesi için bir poster çalışması yapmanız istenmektedir. Aşağıdaki yönergeleri uygulayarak posterinizi tasarlayınız.

PERFORMANS GÖREVİ			
Amaç	Adı	Süre	Puanlama Yöntemi
Sosyal yardımlaşma içerisinde kütüphanenizin zenginleştirilmesi ve kütüphanenize yeni kitaplar kazandırılması	Kütüphanemi Zenginleştiriyorum	2 ders saati	EK-2

Yönergeler:

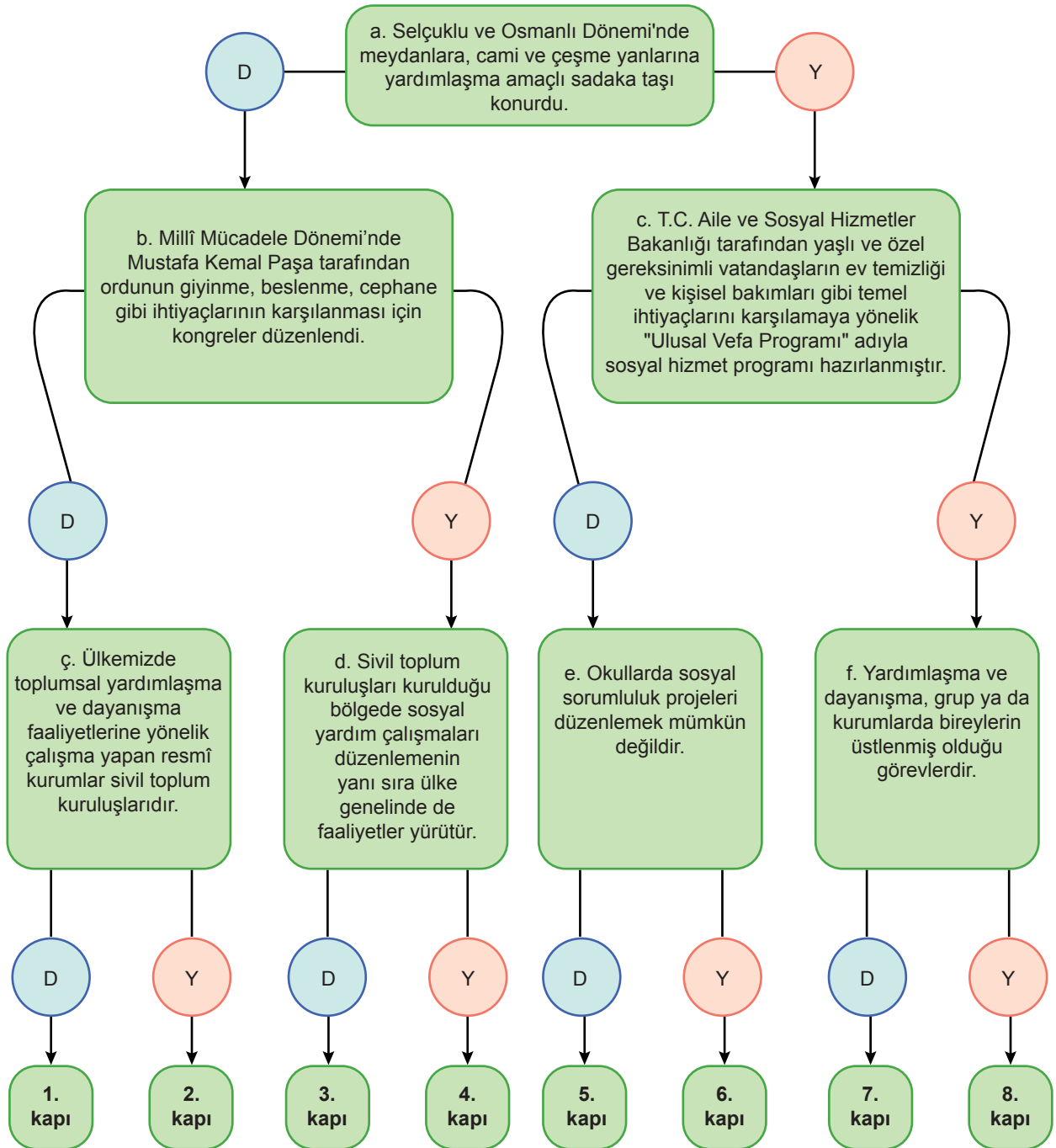
- Çalışmalarınızı bir fon kartonu üzerinde yapınız.
- Posterinizde kısa, tanımlayıcı ve dikkat çekici bir başlık kullanınız.
- Posterinize eklediğiniz görsel ve metinlerin sade ve anlaşılır olmasına dikkat ediniz.
- Posterinize görevinizin amacına uygun görseller ekleyiniz.
- Posterinizdeki görsel ve metinlerin ilgi çekici olmasına özen gösteriniz.
- Yazılarınızı 2-3 metre mesafeden rahatlıkla okunabilecek büyüklükte düzenleyiniz.

Not: Bu etkinlik EK-2’de verilen formla değerlendirilebilir.

3

Aşağıda yardımlaşma ve dayanışma faaliyetleri ile ilgili Doğru (D) ve Yanlış (Y) ifadeleri verilmiştir. Okuduğunuz ifadenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D), yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) harfini seçiniz. İlk ifadeden başlayarak yapacağınız seçimlere göre okları takip ederek çıkış kapılarından birine ulaşabilirsiniz.

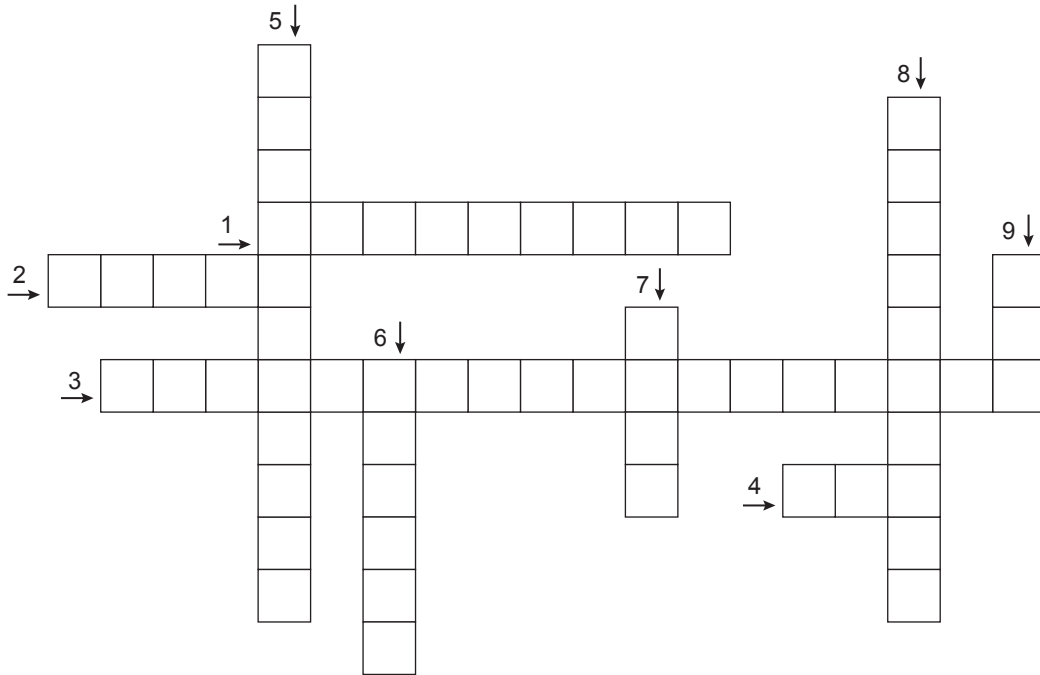
5 SOSYAL BİLGİLER

4

Aşağıdaki soruların cevaplarını bulmacadaki ilgili yerlere yazınız.

1. Bir topluluğu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirlerine karşılıklı bağlanması ve her konuda birbirlerine destek olması
2. Çeşitli nedenlerden dolayı bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu; hürmet
3. İnsanların birbiriyle dayanışma içerisinde bir arada yaşaması
4. Grup ya da kurumlarda bireylerin üstlenmiş olduğu görevler
5. Eldeki imkânları karşılık beklemeden başkaları ile paylaşma
6. Bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden, kendine özgü sanatı, inançları, örf ve adetleri, anlayış ve davranışları ile onun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzı
7. Belirli amaçlar ve bunları gerçekleştirme çabası içerisinde toplanmış, belirli kurallara göre organize olmuş, en az iki kişiden oluşan bireyler topluluğu
8. Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi
9. Adaletin, hukukun gerektirdiği veya birine ayırdığı şey, kazanç

EK-1

Öğrencinin adı soyadı:

Sınıfı:

No:

Yönerge: Bu değerlendirme faaliyeti arkadaşlarınızın 1. etkinlikte göstermiş olduğu performansı belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Arkadaşlarınız hakkındaki görüşlerinizi “Evet” ise 3, “Bazen” ise 2, “Hayır” ise 1 yazarak belirtiniz.

1. Arkadaşımın Adı Soyadı:

2. Arkadaşımın Adı Soyadı:

3. Arkadaşımın Adı Soyadı:

4. Arkadaşımın Adı Soyadı:

No	Ölçütler	Grup üyesi-1	Grup üyesi-2	Grup üyesi-3	Grup üyesi-4
1	Grup üyelerine çalışmalarında yardım etti.				
2	Arkadaşlarının düşüncelerine saygı gösterdi.				
3	Sorumluluklarını yerine getirmek için çaba sarf etti.				
4	Grup üyeleriyle çalışmaktan zevk aldı.				
5	Yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine uygun örnekler verdi.				
6	Toplumsal dayanışma faaliyeti tasarlama sürecine aktif olarak katılım sağladı.				
7	Diğer grupların çalışmalarıyla ilgili önerilerde bulundu.				

Sizce grubunuzun ön plana çıkan özellikleri nelerdi?

.....

.....

Sizce grup çalışmanızı daha iyi hale getirmek için neler yapılabilir?

.....

.....

5 SOSYAL BİLGİLER

EK-2

Aşağıda sosyal yardımlaşma ve dayanışma faaliyetleriyle ilgili performans görevini ölçmeye yönelik değerlendirme ölçeği verilmiştir.

5/... Sınıfı Sosyal Bilgiler Dersi Performans Görevi Puanlama/Değerlendirme Ölçeği									
Sıra	Adı Soyadı	No	Değerlendirme Kriterleri						Puanı
			1. Hazırladığı postere, içeriğe uygun bir başlık eklemiştir.	2. Hazırladığı posterdeki sloganlar ana fikirle uyumludur.	3. Postere eklenen görseller sade ve anlaşılır bir şekilde hazırlanmıştır.	4. Postere eklenen görseller amaca hizmet etmektedir.	5. Hazırladığı üründeki görsel ve yazılı içerik, estetik açıdan ilgi çekicidir.	6. Yazılar 2-3 metre mesafeden okunabilecek büyüklükte düzenlenmiştir.	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									
31									

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

1= Geliştirilmeli

2= Kısmen Yeterli

3= Yeterli

4= Çok Yeterli

SOSYAL BİLGİLER - 5

2. ÖĞRENME ALANI EVİMİZ DÜNYA

SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme

SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme

- a) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirler.
- b) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini görselleştirir.
- c) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini özetler.

1

1. Yaşadığınız ilin göreceli konum özelliklerini göz önünde bulundurarak aşağıdakine benzer bir il tanıtım kartı hazırlayınız.

Göreceli konum: Bir ilin komşu illere, yeryüzü şekillerine, su kaynaklarına, tarihî mekânlarına ve doğal güzelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan kendine has özelliklerinin tümü o ilin göreceli konumunu oluşturur.

Elma diyarı Amasya'ya batıdan komşuyum.
Samsun ile Kırıkkale'yi karadan bağlarım.
En meşhurlarım leblebi ile pirinçtir benim.
Anadolu'da ilk imparatorluk topraklarımdan doğmuştur.
Orta Karadeniz ile Orta Anadolu arasında köprü gibiyim.
(ÇORUM)

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Aşağıda verilen tabloyu yönergeler doğrultusunda doldurunuz.

- Tablonun 2. kısmına göreceli konumun temel özelliklerini ders kitabınızdan da yararlanarak yazınız.
- Tablonun 3. kısmına göreceli konumla ilişkili örnekler yazınız.
- Tablonun 4. kısmına göreceli konumla ilişkili olmayan örnekler yazınız.
- Diğer kısımlarda yazdıklarınızı da dikkate alarak 1. kısma göreceli konumun tanımını kendi cümlelerinizle yazınız.
- Doldurduğunuz tabloyu arkadaşlarınızla paylaşınız.

Tanım (1. kısım)	Temel Özellikler (2. kısım)
GÖRECELİ KONUM	
İlişkili Örnekler (3. kısım)	İlişkili Olmayan Örnekler (4. kısım)

3

1. Ümit, Mete, Yeşim ve Ayaz adlı öğrencilerin yaşadıkları iller ile ilgili verdikleri bilgiler aşağıdaki kutucuklarda yer almaktadır. Kutucukların harflerini kullanarak bu illeri arka sayfadaki dilsiz harita üzerinde işaretleyiniz.

A

Merhaba benim adım Ümit. Benim yaşadığım il; Yozgat ilinin doğusunda, Erzin ilinin batısında yer almaktadır. Yaşadığım ilde Kuzey Anadolu sıradağlarının uzantısı olan Köse Dağları yer almaktadır. Uzunyayla ve Meraküm platoları; ayrıca Kızılırmak, Kelkit, Çaltı vadileri önemli coğrafi oluşumlardır. Önemli akarsuları Kızılırmak, Kelkit Çayı, Tozanlı Çayı, Çaltı Çayı ve Tohma Çayı'dır. Demir, önemli yer altı kaynaklarından biridir. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası ilimizin önemli tarihî mekânlarındandır.

B

Merhaba benim adım Mete. Benim yaşadığım ilin Karadeniz'e kıyısı bulunmaktadır. Doğumuzda Gümüşhane, batımızda Ordu ili bulunuyor. Turkuaz rengi ile oluşan eşsiz görüntüsüyle görenleri hayran bırakan Mavi Göl, ilimizin doğal güzelliklerinden biridir. İlimizdeki en önemli maden yatağı başta Espiye, Tirebolu ve Görele olmak üzere kıyı dağları kesiminde bulunan bakır yataklarıdır. Bedrama Kalesi, Tirebolu Kalesi, Meryem Ana Manastırı ve Şebinkarahisar Kalesi ilimizde bulunan tarihî yerlerdir.

C

Merhaba benim adım Yeşim. Benim yaşadığım il; İzmir'in güneyinde, Muğla'nın kuzeyindedir. Ege Denizi'nin kıyısında yaşıyorum. İlimizin tarımdan sonraki ikinci önemli gelir kaynağı turizmdir. İncir üretiminde Türkiye'de önemli bir yere sahibiz. Zeus Mağarası ve Narlıdere Kanyonu önemli doğal güzelliklerimiz arasındadır. Beyler Kulesi ve Körteke Kalesi önemli tarihî yerlerimizdendir. İlimizin en büyük gölü Bafa gölü olup, Büyük Menderes deltasının güneydoğusundadır.

D

Merhaba benim adım Ayaz. Yaşadığım ilin Yunanistan ve Bulgaristan'a sınırı vardır. Ege Denizi'ne kıyımız bulunmaktadır. Selimiye Camii meşhur tarihî yerlerimizden biridir. Başlıca doğal güzelliklerimiz arasında Meriç Nehri, Gökçetepe Tabiat Parkı, Gala Gölü, Kuru Dağı ve Tunca Nehri bulunmaktadır. İlimizin kuzeyinde Ispiran dağları, orta bölümünde Ergene havzası, güneyinde Kuru dağları ve platolar ile Meriç Ovası ve Deltası bulunmaktadır.

5 SOSYAL BİLGİLER

2. Yaşadığınız ilin haritasını komşu illeri de içine alacak şekilde Türkiye haritasından yararlanarak aşağıda verilen kutucuğa çiziniz.

3. Yaşadığınız ilin göreceli konum özelliklerini dikkate alarak aşağıda verilen boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Yaşadığım ilin güneyinde, kuzeyinde, doğusunda, batısında illeri bulunmaktadır. Yaşadığım ilin doğal güzelliğine, tarihi güzelliğine ise örnek olarak verilebilir.

4

Verilen yönergeleri takip ederek arkadaşlarınızla beraber aşağıdaki oyunu oynayabilirsiniz.

Oyunun kuralları:

- Sınıf, mevcuda göre 5 kişilik dört, beş ya da altı gruba ayrılır.
- Her kart işaretli yerlerinden kesilir ve karıştırılarak grup üyelerine (her kişiye üç kart gelecek şekilde) dağıtılır.
- Üzerinde "İLK KART" yazan kartı alan kişi kartı okur ve soruyu sorar.
- Doğru cevabı elinde tutan kişi cevabı söyler ve oyun son karta kadar böyle devam eder.

İLK KART

İlk kart bende

Adana'nın batısında, Antalya'nın doğusunda yer alan Sertavul Geçidi ile Orta Anadolu'ya bağlanan ve limanı ile dünya ticaretine açılan il kimde?

Mersin bende

1919'da önemli bir kongreye ev sahipliği yapan, Divriği Ulu Camii'nin de içinde bulunduğu yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin ikinci büyük ili kimde?

Sivas bende

Orta Karadeniz ve Doğu Karadeniz'de yer alan Çambaşı ve Perşembe yaylalarının yer aldığı doğal limanı olan il kimde?

Ordu bende

Adını efsanelere konu olan dağdan alan, Güneyinde Van Gölü'nün yer aldığı, Doğuda Gürbulak Sınır Kapısı ile İran'a açılan il kimde?

Ağrı bende

Peribacaları ile ünlü olan, Göreme Millî Parkı, Karain Güvercinlikleri, Derinkuyu ve Kaymaklı yer altı şehirlerinin yer aldığı il kimde?

Nevşehir bende

Avrupa'ya kara ve demir yolu ile bağlantı sağlayan beş sınır kapısına sahip, Yunanistan ve Bulgaristan sınırı boyunca uzanan il kimde?

Edirne bende

İzmir'in güneyinde, Muğla'nın kuzeyinde yer alan, tarımdan sonraki ikinci önemli gelir kaynağı turizm olan, Zeus Mağarası ve Narlıdere Kanyonu'nun bulunduğu il kimde?

Aydın bende

Türkiye'nin en kuzey ucunda denizin içine uzanan bir burun üzerinde yer alan ve ünlü filozof Diyojen ve efsanevi kadın savaşçılar Amazonlar'ın da kenti olan il kimde?

Sinop bende

Türkiye'nin en doğusunda yer alan Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti, İran ve Ermenistan'a sınır komşusu olan il kimde?

Iğdır bende

Hem Anadolu hem de Avrupa yakasında toprakları bulunan ve bir boğazla ikiye ayrılan Marmara Denizi ve Ege Denizi'ne sınır olan il kimde?

Çanakkale bende

Türkiye'nin en büyük yüz ölçümüne sahip olan, tahıl ambarı olarak bilinen başkentin güneyinde yer alan il kimde?

Konya bende

El Cezeri'nin memleketi olarak bilinen, geleneksel jirki kilimleriyle meşhur, Cudi Dağı'nın ve Finik Harabelerinin yer aldığı, Irak'a komşu olan il kimde?

Şırnak bende

Türkiye'nin merkezine yakın bir konumda bulunan, Türkiye'nin ikinci en kalabalık ili olan ve tavşanı, keçisi ve kedisi ile meşhur il kimde?

Ankara bende

Türkiye'nin güneyinde yer alan batıda Akdeniz, güney ve doğuda Suriye, kuzeybatıda Adana, kuzeyde Osmaniye ve kuzeydoğuda Gaziantep ile çevrili il kimde?

Hatay bende

**SON KART!
OYUN BİTTİ.**

SOSYAL BİLGİLER - 5

2. ÖĞRENME ALANI EVİMİZ DÜNYA

SB.5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme

SB.5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme

- a) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişimine neden olan unsurları inceler.
- b) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişiminden etkilenen unsurları inceler.
- c) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin etkilerini sorgular.
- ç) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin neden ve sonuçlarını elde ettiği bilgilere dayanarak ifade eder.

1

Verilen etkinliği aşağıdaki görsellerden yararlanarak yapınız.

1. Görsel: Ay Kenti'nin şimdiki hâli

5 SOSYAL BİLGİLER

2. Görsel: Ay Kenti'nin önceki hâli

A) Görsellerde neler gördüğünüzü yazınız.

1. Görsel (Ay Kenti'nin şimdiki hâli):

2. Görsel (Ay Kenti'nin önceki hâli):

B) Ay Kenti'nde doğal ve beşerî çevrenin değişimine neden olan unsurların neler olduğunu yazınız.

C) Ay Kenti'nde doğal ve beşerî çevrenin değişiminden etkilenen unsurların neler olduğunu yazınız.

Ç) Ay Kenti'nde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin sonuçları ile ilgili düşüncelerinizi yazınız.

2

Aşağıdaki metni okuyunuz. Verilen soruları metinden hareketle cevaplayınız.

Son yıllarda yaşanan iklim değişikliği büyüme hızı yüksek bir şehirde su kaynaklarını olumsuz etkilemiştir. Şehir, artan nüfusuyla birlikte sanayileşme sürecine girmiştir. Sanayi tesislerinin artışı ve yoğun yapılaşma, doğal su havzalarının azalmasına ve su kalitesinin düşmesine neden olmuştur. Bununla birlikte şehirde görülen düzensiz yağışlar kuraklık dönemlerinde su seviyelerinin hızla düşmesine sebep olurken aşırı yağışlar da sel olaylarını tetiklemiştir. Bu olaylar, hem doğal çevreyi hem de insan yaşamını olumsuz etkilemiştir.

Şehir yönetimi; su tasarrufunu teşvik etmek, yağmur suyu toplama sistemleri kurmak ve mevcut su kaynaklarını daha verimli kullanmak için çeşitli projeler geliştirmektedir. Ancak bu önlemler yeterli olmamış ve halkın su tüketim alışkanlıklarında köklü değişiklikler yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

A) Şehirdeki su krizinin başlıca nedenlerini yazınız.

B) Su kaynaklarının azalması ve su krizinin getirdiği zorlukların doğal ve beşeri çevre üzerindeki etkileri neler olabilir yazınız.

C) Gelecekte bu durumun devam etmesinin olası sonuçları neler olabilir? Yazınız.

5 SOSYAL BİLGİLER

3

Yönergelerde istenenleri verilen görsel ve metinden hareketle yazınız.

Ahmet'in yaşadığı şehirde büyük bir baraj yapılmasına karar verilmişti. Şehirdeki yetkililer, bu barajın hem enerji üreteceğini hem de tarım için su kaynağı sağlayacağını söylüyordu. Ahmet'in babası çiftçilikle uğraştığı için bu durumu olumlu karşıladı. Baraj yapımı nedeniyle şehirdeki dere yatağı değiştirildi. İnşaat sırasında şehrin dışındaki boş arazide yollar açılmaya ve yeni yerleşim alanları kurulmaya başlandı. Şehirde yaşayan insanlar, bu yeni yollar sayesinde daha rahat ulaşım sağlayabilecekleri için memnunnardı. Ayrıca baraj inşaatının şehre yeni iş imkânları getirdiğini düşünen bazı kişiler de inşaatı destekledi.

A) Ahmet'in yaşadığı çevrede değişen unsurların neler olduğunu yazınız.

B) Baraj inşaatının olumlu etkilerini açıklayınız.

4

Aşağıdaki metni okuyunuz. Sizden istenenleri bu metinden hareketle yazınız.

Yaşadığınız mahallede son birkaç yıl içinde gerçekleşen değişiklikleri düşünün. Örneğin bir parkın yenilenmesi, yeni binaların yapılması veya bir yolun genişletilmesi, yeni yeşil alanlar oluşturulması gibi değişiklikler olabilir.

A) Mahallenizde yaşanan değişiklik doğal ve beşeri çevrenizi nasıl etkiledi? Yazınız.

B) Mahallenizde yaşanan bu değişikliğin nedenini yazınız.

C) Bu değişim mahallenizdeki yaşamı nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

SOSYAL BİLGİLER - 5

2. ÖĞRENME ALANI EVİMİZ DÜNYA

SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme

SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme

- a) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlik planı yapar.
- b) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik hazırladığı farkındalık etkinliğini uygular.
- c) Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik hazırladığı farkındalık etkinliğini değerlendirir.

1

Aşağıda verilen tanımları görsellerle eşleştirerek görsellerde verilen harflerden uygun olanları tanımların karşısına yazınız.

a

b

c

ç

d

e

1. Magmanın yer kabuğuna doğru yükselmesi olayıdır:
2. Doğada havadaki basınç değişimlerine bağlı oluşan, kendi eksenini etrafında dönerek hareket edebilen, yüksek hızlara ulaşabilen ve yıkıcı etkileri olan şiddetli bir rüzgâr çeşididir:
3. Genellikle bitki örtüsü olmayan engebeli, dağlık ve eğimli arazilerde, vadi yamaçlarında tabakalar hâlinde birikmiş olan kar kütlelerinin iç ve/veya dış kuvvetlerin etkisi ile başlayan bir ilk hareket sonucu, yamaçtan aşağıya doğru hızla kayması olarak tanımlanır:
4. Tektonik kuvvetlerin veya volkan faaliyetlerinin etkisiyle yer kabuğunun kırılması sonucunda ortaya çıkan enerjinin sismik dalgalar hâlinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yeryüzünü kuvvetle sarsması olayıdır:
5. Bir bölgede toprağı belirli bir süre için tamamen veya kısmen su altında bırakan; ani, büyük ve düzensiz su akıntılarıdır:
6. Yanma olayının kontrolsüz bir şekilde gerçekleşmesidir:

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Deprem anında yapılması gerekenler hakkında araştırma yapınız. Bu araştırmadan hareketle deprem anında bina içerisinde, açık alanda, metro veya diğer toplu taşıma araçlarında neler yapılması gerektiğini ilgili yerlere yazınız.

DEPREM ANINDA YAPILMASI GEREKENLER

Deprem anında bina içerisindeyseniz;

Deprem anında açık alandaysanız;

Deprem anında metroda veya diğer toplu taşıma araçlarındaysanız;

3

Afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinliğini tablodaki yönergeleri takip ederek yapınız.

Afet Bilinci Geliştiriyoruz			
Amaç	Ön Hazırlık	Süre	Değerlendirme
Öğrencilerin afetlerin etkilerini anlamaları, bu etkileri azaltmaya yönelik bilgi sahibi olmaları ve farkındalık geliştirmeleri	Her öğrenci bir hafta öncesinden afetlerle ilgili bilgi ve görsel toplar.	3 ders saati	EK Öz Değerlendirme Formu

Afetleri Tanıma ve Anlama (2 ders)	
1. Ders: Afet Türleri	
İçerik: - Deprem, sel, yangın, toprak kayması gibi afetlerin tanımı - Her afetin özellikleri ve etkileri	
Etkinlik: Öğrenciler öğretmenlerinin rehberliğinde sınıf mevcuduna göre dört ya da beş kişilik gruplara ayrılır. Her grup bir afet türü seçer. Seçtikleri afet hakkında kısa bir sunum hazırlar.	
2. Ders: Afetlerin Etkileri	
İçerik: - Afetlerin insanlara, doğaya ve topluma olan etkileri - Acil durum çantası hazırlama	
Etkinlik: - Sınıfta beyin fırtınası yapılarak afetlerin olumsuz etkileri tartışılır. - Acil durum çantası hazırlama çalışması yapılır. Öğrenciler, çantada bulunması gereken eşyaları listeleyip küçük bir çanta hazırlayabilirler.	

Afetlere Hazırlık ve Farkındalık Oluşturma (1 ders)	
3. Ders: Afet Anında Yapılması Gerekenler ve Farkındalık Oluşturma	
İçerik: - Afet anında nasıl davranılmalı? - Öğrencilerin öğrendiklerini paylaşabileceği bir etkinlik düzenleme	
Etkinlik: - Afet anında nasıl davranılması gerektiği üzerinde konuşulur. - Sınıf içinde bir "Afet Farkındalık Günü" düzenlenir. - Öğrenciler, hazırladıkları posterleri ve sunumları aileleri ve diğer öğrencilerle paylaşır. - Ayrıca afet güvenliği hakkında bilgi verici broşürler dağıtılabilir.	

Not: Bu etkinliği EK'te verilen forma göre değerlendirebilirsiniz.

5 SOSYAL BİLGİLER

4

Aşağıdaki metni okuyunuz. Verilen soruları metne göre cevaplayınız.

Yağız'ın yaşadığı şehirde görülen yoğun yağışlar nedeniyle şehrin bazı bölgelerinde su baskınları yaşanmaya başladı. Yağız ve ailesi, selden etkilenen mahallelerden birinde oturuyordu. Yağız'ın yaşadığı ev şehir merkezinden biraz uzak, derelerin geçtiği bir bölgede bulunuyordu. Sağanak yağmur başladığında ailesi durumu fark etmişti ancak bu durumun bir afete dönüşeceğini düşünememişlerdi. Kısa zaman içerisinde yükselen sel suları evlerine doğru hızla ilerledi.

Yağız ve ailesi, böyle bir afetle karşı karşıya kalacaklarını tahmin edemedikleri için yeterli hazırlık yapmamışlardı. Evlerinin önünde yağmur suyu tahliyesi için gerekli sistem yoktu. Sel riskine karşı acil durum planı da hazırlamamışlardı. Sular yükselmeye başlayınca aile paniğe kapıldı. Eşyalarını kurtarmaya çalıştılar ama zaman daralıyordu. Bunun üzerine sel sularının evlerine girmemesi için kapılarının önüne kum torbaları koymaya çalıştılar ancak sel sularının evin içine girmesine engel olamadılar. Yağız'ın babası bu durumu fark edip hemen elektrik ve gaz bağlantılarını kapattı. Aile, hızla evin üst katına çıktı ve yetkililerle iletişime geçtiler. Kısa bir süre sonra yetkililer aileyi kurtarmaya geldi.

A) Yağız ve ailesinin yaşadığı yerde sel felaketinin görülmesinin nedenlerini yazınız.

B) Sel felaketinin olası etkilerinden korunabilmek için Yağız ve ailesinin ne gibi tedbirler almaları gerektiğini açıklayınız.

C) Sel anında Yağız ve ailesinin neleri doğru yaptığını yazınız.

EK

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

No:

Yönerge: Bu Öz Değerlendirme Formu sizin 3. Etkinlik'teki performansınızı değerlendirmeye yönelik hazırlanmıştır. Görüşlerinizi aşağıdaki soruları cevaplayarak belirtiniz.

1. Etkinlik planında eksik kalan veya daha iyi yapılabilecek bölümler hangileridir?

2. Bu etkinlikte ne tür zorluklar ve problemlerle karşılaştınız? Nasıl başa çıktınız?

3. Bu etkinlik, afet bilincini geliştirmenize faydalı oldu mu? Neden?

4. Bu etkinlikten neler öğrendiniz?

SOSYAL BİLGİLER - 5

2. ÖĞRENME ALANI EVİMİZ DÜNYA

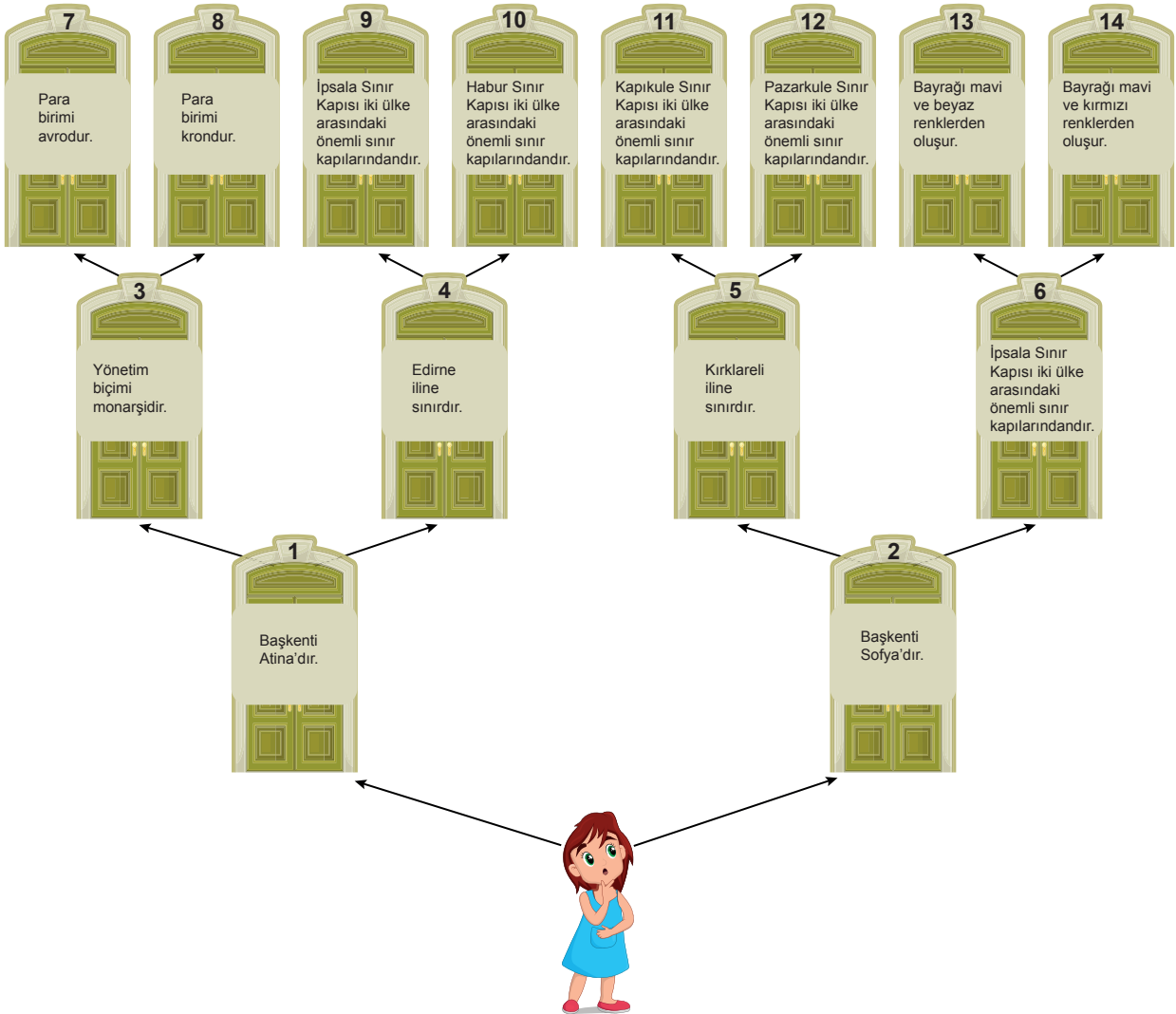
SB.5.2.4. Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme

SB.5.2.4. Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme

- Ülkemize komşu devletlerle ilgili bilgilere ulaşmak amacıyla kullanacağı kaynakları belirler.
- Ülkemize komşu devletlerle ilgili bilgileri belirlediği kaynaklardan bulur.
- Ülkemize komşu devletlerle ilgili belirlediği kaynaklardan edindiği bilgileri doğrular.
- Ülkemize komşu devletlerle ilgili belirlediği kaynaklardan edindiği bilgileri kaydeder.

1

İnci, Türkiye'nin komşularından olan Yunanistan ile ilgili doğru bilgilerin verildiği kapılardan geçtiği takdirde doğru çıkışa ulaşacaktır. Ona yardımcı olup doğru çıkışa ulaşmasını sağlayın ve geçtiği kapı numaralarını sayfanın altındaki boş bırakılan yerlere yazın.

İnci'nin geçtiği kapılar sırayla - -

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Aşağıdaki ifadeler doğru ise (D) sütununu, yanlış ise (Y) sütununu “✓” ile işaretleyiniz.

	İfadeler	D	Y
1.	Bulgaristan'ın para birimi avrodur.		
2.	İran Türkiye'nin doğusunda yer alır.		
3.	Irak'ın başkenti Tahran'dır.		
4.	Cilvegözü Sınır Kapısı Gürcistan ile Türkiye arasındaki sınır kapılarından biridir.		
5.	Irak ve Suriye Türkiye'nin güney komşularıdır.		
6.	Azerbaycan'ın para birimi manattır.		
7.	Gürcistan'ın başkenti Şam'dır.		
8.	Türkiye'nin en uzun kara sınırı Türkiye-Suriye sınırıdır.		

3

Tabloda verilen Türkiye'ye komşu ülkeleri, yanlarındaki rakamları kullanarak dilsiz harita üzerine yazınız.

1. Suriye	2. İran	3. Bulgaristan	4. Ermenistan
5. Yunanistan	6. Gürcistan	7. Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti (Azerbaycan)	8. Irak

5 SOSYAL BİLGİLER

4

Ülkemize komşu olan devletlerin para birimlerini aşağıdaki bulmacada bulup işaretleyin ve bu para birimlerini sayfanın altındaki boşluklara yazınız.

S	N	S	C	A	R	Y	A	K	G	G	C
K	X	E	O	N	G	L	O	L	A	R	İ
E	M	D	S	G	G	E	P	A	A	R	N
L	İ	R	A	U	H	V	U	N	T	E	D
T	A	A	U	İ	O	A	M	K	R	A	İ
O	V	M	M	N	S	N	P	E	E	R	N
N	R	C	E	K	T	M	A	N	A	T	A
A	O	E	T	M	A	İ	İ	A	T	Y	R
R	P	S	E	A	R	T	N	İ	S	T	E
T	İ	R	A	N	İ	C	W	İ	T	C	H
B	R	O	O	A	S	T	İ	C	K	A	U
F	E	B	R	İ	Y	A	L	E	N	E	G

SOSYAL BİLGİLER - 5

3. ÖĞRENME ALANI ORTAK MİRASIMIZ

SB.5.3.1. Yaşadığı ildeki ortak miras öğelerine ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme

SB.5.3.1. Yaşadığı ildeki ortak miras öğelerine ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme

- Yaşadığı ildeki somut ve somut olmayan kültürel miras öğelerinden hareketle ortak mirasın önemi hakkında çıkarım yapar.
- Yapılan çıkarımlardan hareketle ortak mirasın önemini açıklayan bir ürün oluşturur.
- Ortak mirasın önemi hakkında çıkarımlarına dayalı olarak oluşturduğu ürünü paylaşır.

1

Haritanın altında verilen Dünya Miras Listesi unsurlarının başındaki rakamları bulunduğu illerin üzerine yazınız.

1. İstanbul'un Tarihi Alanları
2. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası
3. Hattuşa (Boğazköy) - Hitit Başkenti
4. Nemrut Dağı
5. Safranbolu Şehri
6. Troya Arkeolojik Alanı
7. Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi
8. Çatalhöyük Neolitik Alanı
9. Bursa ve Cumalıkızık
10. Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı
11. Efes
12. Ani Arkeolojik Alanı
13. Afrodisias
14. Göbeklitepe
15. Arslantepe Höyüğü
16. Gordion
17. Göreme Milli Parkı ve Kapadokya
18. Pamukkale-Hierapolis

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Aşağıda somut olmayan kültürel miras unsurları ile ilgili bir etkinlik verilmiştir. Adımları takip ederek etkinliği tamamlayınız.

1. ADIM

- Somut olmayan kültürel mirasın ne olduğu kısa bir beyin fırtınası yapınız.
- Öğretmenin bu konuyla ilgili verdiği bilgilerden hareketle kültürel miras unsurlarının toplumdaki önemi ile ilgili bilgi alışverişinde bulununuz.
- Yaşadığınız ilde halen yaşatılan somut olmayan kültürel miras unsurlarına örnekler veriniz. (Örneğin Karagöz, Âşıkılık geleneği, Minyatür Sanatı, Geleneksel keşkek töreni, Ebru...)

2. ADIM

- Ülkemizde yaşatılmaya devam eden ve UNESCO tarafından insanlığın somut olmayan kültürel mirası listesine alınan unsurlar hakkındaki bilgi notunu okuyunuz.

BİLGİ NOTU	
1.Dede Korkut - Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği	Dede Korkut'un destansı kültürü, halk hikâyeleri ve müziği; sözlü anlatımlar, gösteri sanatları, kültürel kurallar ve müzik besteleri aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarılan ve paylaşılan on iki kahramanlık efsanesine dayanmaktadır.
2. Geleneksel Zekâ ve Strateji Oyunu: Mangala	Özel tahtalar üzerinde oynanabilen geleneksel bir oyundur.
3. Hüsnühat	Geleneksel güzel yazı sanatıdır.
4. Karagöz	Türkiye'ye özgü geleneksel bir tiyatro türüdür. Bu tiyatrodaki, genellikle deve veya öküz derisinden yapılmış, insan ya da nesne şeklindeki tasvirler ışık kaynağının önünde sopalarla tutulur ve gölgeleri pamuklu bir perdeye yansıtılır.
5. Mevlevi Sema Törenleri	Mevlevi dervişlerinin ney, nısıf ve vb. çalgılar eşliğinde, kollarını iki yana açıp dönerek yaptıkları ayindir.
6. Meddahlık Geleneği	Meddah adı verilen bir hikâye anlatıcısı tarafından icra edilen geleneksel Türk tiyatro türüdür.
7. Geleneksel Tören Keşkeği	Keşkek; düğün merasimleri, sünnetler ve dinî bayramlar için hazırlanan geleneksel bir Türk yemeğidir. Kadınlar ve erkekler birlikte çalışarak büyük kazanlarda "Keşkek" adı verilen buğday ve eti pişirir, ardından misafirlere ikram ederler.
8. Türk Kahvesi ve Geleneği	Taze kavrulmuş kahve çekirdekleri ince toz hâline getirilir ve ardından öğütülmüş kahve, soğuk su ve şeker cezveye konularak ocakta yavaş yavaş pişirilerek istenilen köpük elde edilir. Kahve, bir bardak su eşliğinde küçük fincanlarda servis edilir.
9. Ebru	Türk Kâğıt Süsleme Sanatı: Ebru, su dolu bir kaba renkli boyalar serpilip sürülmesi ve ardından desenlerin kâğıda aktarılmasıyla renkli motiflerin oluşturulduğu geleneksel Türk sanatıdır.
10. Geleneksel Çini Sanatı	Bitki, hayvan ve geometrik desen motiflerini içeren geleneksel, el yapımı sırlı karo ve seramiklerdir.
11. Minyatür Sanatı	Altın, gümüş ve çeşitli organik malzemeler kullanılarak çeşitli eşyalar üzerine küçük resimlerin tasarlanmasıdır.
12. Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah	Alevi ve Bektaşîlerin cem törenlerinde on iki hizmetten biri olarak, müzik ve nefesler eşliğinde ilahi aşkla kadınlı erkekli dönerek yaptıkları kutsal dandır.

3. ADIM

- Arkadaşlarınızla beraber yönergeleri takip ederek aşağıdaki oyunu oynayabilirsiniz.

Oyunun kuralları:

- Sınıf mevcuduna göre beş ya da altı grup belirlenir.
- Her gruptan bir kişi kart açıcı olarak seçilir.
- Her kart işaretli yerlerinden kesilir.
- Kart açıcı kartlardan birini sıranın üzerine açar.
- Görseldeki somut olmayan kültürel miras unsurunu tahmin eden oyuncular elini kartın üzerine koyar.
- Eli en altta olan öğrenci tahminini söyler ve tahmini doğru ise kartı alır. Cevap doğru değilse sırayla diğer oyuncular tahminde bulunur ve doğru tahminde bulunan oyuncu kartı alır.
- Oyunun sonunda elinde en çok kart olan oyuncu oyunu kazanır.

1

2

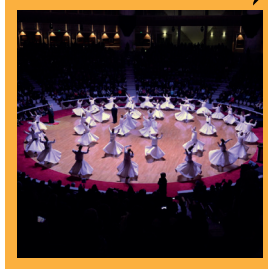
3

4

5

6

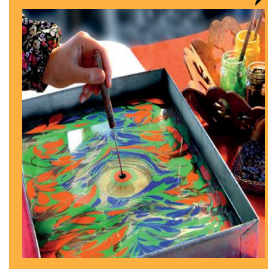
7

8

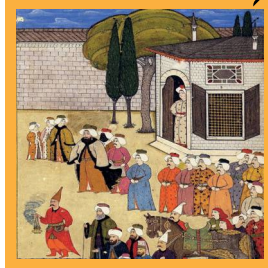
9

10

11

12

5 SOSYAL BİLGİLER

3

Verilen yönergeleri takip ederek etkinliği tamamlayınız.

Aşağıdaki metni okuyunuz.

Türk kahvesi, kendine özgü hazırlama ve pişirme yöntemleriyle zengin bir kültürel birikimi bir araya getirir. Taze kavrulmuş kahve çekirdekleri incecik öğütülerek hazırlandıktan sonra cezveye konulur; üzerine soğuk su ve tercihe göre şeker eklenir. Kahve, kısık ateşte yavaşça pişirilir ve bol köpüklü bir kıvam elde edilir. Küçük fincanlarda, yanında bir bardak suyla servis edilen Türk kahvesi, sohbetlerin vazgeçilmezleri arasında yer alır. Bu gelenek; misafirperverlik, dostluk ve nezaketin bir simgesi olarak toplumun her kesiminde kendine yer bulur.

Arkadaş ortamlarında kahve ikramı, samimi bir sohbetin ve günlük konuların paylaşılmasının bir vesilesi olur. Ayrıca Türk kahvesi, nişan ve bayram gibi özel günlerde de önemli bir rol oynar. Kahveyle ilgili bilgiler ve çeşitli alışkanlıklar, nesiller boyunca aile üyeleri tarafından gözlem yoluyla aktarılır. Türk kahvesi, edebiyat ve müzikte sıkça anılmasının yanı sıra törenlerin vazgeçilmez bir unsurudur. Bu eşsiz kültürel değer, 2013 yılında UNESCO'nun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne dâhil edilmiştir.

A. Türk kahvesi geleneğinin korunması sizce neden önemlidir? Düşüncelerinizi yazınız.

B. Aşağıdaki kutucuğa ortak mirası korumanın önemi ile ilgili bir slogan yazınız. Yazdığınız sloganı arkadaşlarınızla paylaşınız.

C. Aşağıda Türk kahvesi geleneği ile ilgili verilen akrostişi okuyunuz ve altındaki kutucuğa bir akrostiş de siz yazınız.

TÜRK KAHVESİ

Tadı damakta kalır, efsane bir lezzet;
Ülkemizin kültürü, hiç bitmeyen bir servet.
Ritüelleriyle özel, dostluğu pekiştirir;
Köpüğüyle gönülleri, keyifle süsler bir bir.
Kültürümüzün aynası, geçmişten yadigâr;
Anılarla harmanlanır, sıcaklığı hep var.
Hatır dolu fincanlarda hikâyeler başlar,
Vefayı taşır kalplere, dostlukla karışır.
Eşsiz kokusuyla büyüler, tarih gibi derin;
Sevgiyle sunulur kahve, bu miras hep bizim.
İçilirken anlarız, kültürümüz ne değerli bir zenginlik!

T
Ü
R
K

K
A
H
V
E
S
İ

5 SOSYAL BİLGİLER

Ç. Aşağıda verilen metni okuyup altındaki kutucuğa sizde Türk kahvesi ile ilgili bir anınızı yazınız.

Merhaba, benim adım Zeynep. Size Türk kahvesi ile ilgili bir anımı anlatmak istiyorum. Güneş, küçük kasabanın taş sokaklarını yavaş yavaş ısıtmaya başlarken babaannemin bahçesindeki yasemin kokuları havayı dolduruyordu. Misafir odasından gelen kahve kokusu, çocukluğumun en huzurlu anlarından birinin habercisiydi. Annem, bakır cezvede özenle köpürttüğü kahveleri fincanlara döküyor, yanında su ve lokumla küçük bir tepsiye diziyordu. Yıllardır görüşmediğimiz eski mahallemizdeki komşularımız bize geleceklerdi. Babaannem, "Kahve bahane, sohbet şahane." diyerek masada tepsiye yer açtı. Kahvelerimizi yudumlarken sohbet derinleşti. Eski komşulukları, gülüp geçtiğimiz unutulmuş ama hep kalbimizde kalan anıları yeniden paylaştık. Her yudumda, kahvenin içindeki o yoğun aroma gibi dostluğumuz da yeniden pekişti. Kahve, aramızdaki mesafeyi, zamanın nasıl geçip gittiğini unutturdu. Sadece bir fincan Türk kahvesiyle dostluğumuz yeniden büyüdü ve eski samimiyetimiz geri döndü. Benim için fincandan yükselen kahve kokusu, sadece kahve değil; sevgi, hatıra ve dostluk da demektir. Türk kahvesi, işte bu yüzden bir kültürden daha fazlasıdır; o, bir araya gelmenin, paylaşmanın ve hayatı anlamlandırmanın sıcak bir yoludur.

SOSYAL BİLGİLER - 5

3. ÖĞRENME ALANI ORTAK MİRASIMIZ

SB.5.3.2. Anadolu'da ilk yerleşimleri kuran toplumların sosyal hayatlarına yönelik bakış açısı geliştirebilme

SB.5.3.2. Anadolu'da ilk yerleşimleri kuran toplumların sosyal hayatlarına yönelik bakış açısı geliştirebilme

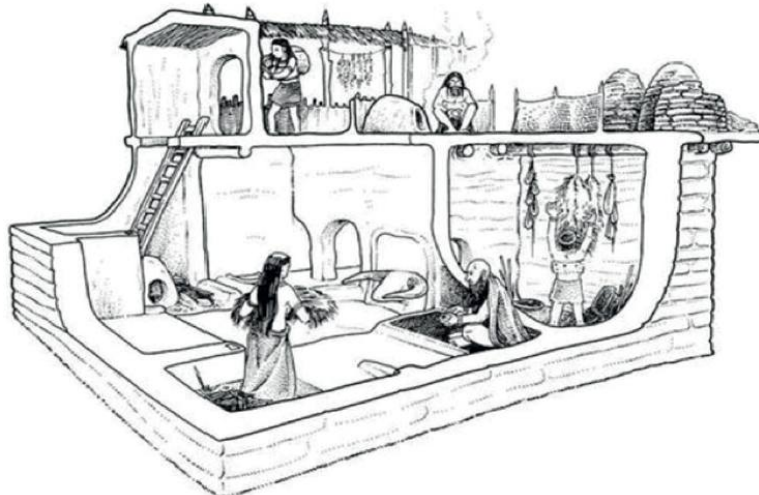
- a) Anadolu'da kurulmuş ilk yerleşmelerdeki toplumların sosyal hayatlarına ilişkin kaynakları inceler.
- b) Anadolu'da kurulmuş ilk yerleşimlerin özelliklerine ilişkin kaynaklardan edindiği bilgileri ifade eder.
- c) Anadolu'da kurulmuş ilk yerleşmelerdeki toplumların sosyal hayat unsurlarını günümüzdeki sosyal hayat unsurları ile karşılaştırır.
- ç) Anadolu'da kurulmuş ilk yerleşmelerdeki toplumların sosyal hayatlarını dönemin koşullarını göz önünde bulundurarak açıklar.
- d) Anadolu'da kurulan ilk yerleşmelerdeki toplumların sosyal hayatlarına yönelik çıkarımda bulunur.
- e) Çıkarımlarına dayanarak Anadolu'da kurulmuş ilk yerleşmelerde yaşayan toplumların sosyal hayatları ile ilgili bakış açısını kendi ifadeleriyle yansıtır.

1

Verilen etkinliği aşağıdaki görsel ve bilgilerden yararlanarak yapınız.

Çatalhöyük yerleşiminin genelinde evler, avluların etrafında bitişik bir şekilde inşa edilmiş, bu avlulara açılan dar geçitler bırakılmıştır. Avlular etrafında konumlanan yapılarla birlikte mahalleleri oluşturmaktadır. Çatalhöyük evleri kerpiçten yapılmakla beraber, genellikle dikdörtgen biçimde ve aralarından sokak geçmeyecek kadar birbirine yakındır. Evlerin girişleri çatıdandır ve doğrudan merdivenle evin ortasındaki büyük odaya bağlıdır. Bu büyük odaların kuzey bölümünde toprak yükseltiler vardır. İnsanlar bu yükseltileri oturmak, günlük işleri yapmak, uyumak için kullanmışlardır. Bu toprak yükseltilerin altına ise ölümler gömülmektedir. Evlerde ve açık alanlarda büyük gruplara ziyafet vermişlerdir.

Çatalhöyük evlerinden bir kesit

5 SOSYAL BİLGİLER

Verilen bilgi ve görselden Çatalhöyük'te yaşayan insanların sosyal hayatıyla ilgili hangi bilgilere ulaşabiliriz? Yazınız.

Çatalhöyük'te kullanılan sosyal hayat unsurları ile günümüz sosyal hayat unsurlarını karşılaştırınız.

2

Aşağıda verilen açıklamalarla bu açıklamalara ait yerleşim yerlerini eşleştiriniz.

1

Şanlıurfa'nın 20 km kuzeydoğusundaki Örencik köyü yakınlarında bulunan yerleşim yeri, yaklaşık 300 m çapında, 15 m yüksekliğinde ve geniş görüş alanına hâkim bir konumda yer almaktadır. Günümüzden yaklaşık 12 bin yıl önce avcı ve toplayıcı yaşam tarzı süren insanlar tarafından inşa edilen yapı tarihte bilinen ilk inanç merkezidir.

A
Hacılar

2

Konya'nın Çumra ilçesine bağlı Küçükköy yakınlarında bulunan bu yerleşim yerinde yaşamış insanlar evlerini kerpiçten yapmışlardır. Birbiriyle iç içe olan bu evlerin arasında sokak yoktur ve insanlar çatıların üzerinde yürümüşlerdir. Evlerine çatılardaki deliklerden içeri uzanan tahta bir merdivenle girmişlerdir. Çatılardaki bu delikler hem pencere hem kapı hem de baca işlevi görmüştür.

B
Çayönü

3

Diyarbakır'ın Ergani ilçesindeki bu yerleşim yerinde yaşayan insanlar, ilk barınma alanlarını yuvarlak planlı basit kulübelerden yapmışlardır. Doğal ve beşerî etkenlerden dolayı zamanla farklı mimari tasarımda binalar inşa etmişlerdir. Hücre planlı yapıların inşa edildiği dönemde bodrum katı gibi olan bu hücreleri kiler veya depo olarak kullanmışlardır. Asıl yaşam alanını bunun üzerine ikinci bir kat gibi yapmışlar ve bu kata dıştan bir taş merdivenle ulaşmışlardır. Üstü düz çatı ile örtülen yapıları kerpiçten yapmışlardır.

C
Göbeklitepe

Ç
Çatalhöyük

4

Burdur ilinde bulunan bu yerleşim yerinin mimarisi kerpiçten yapılmış, küçük ve dörtgen odalardan oluşur. Önceleri kapı ve pencerelerin bulunmadığı evlere zaman içinde kapı girişleri ve aydınlatma amaçlı pencereler eklenmiştir. Tek katlı evlerde oval ocaklar ve tahıl depolama yerleri bulunmaktadır. Yerleşme zamanla değişime uğramış, MÖ 3000 yıllarında bölgenin etrafı savunma duvarlarıyla çevrilmiştir.

D
Alacahöyük

1		2		3		4	
---	-------	---	-------	---	-------	---	-------

5 SOSYAL BİLGİLER

3

Sevgili öğrenciler, bu etkinlikte sizden Anadolu'nun ilk yerleşim yerlerindeki sosyal hayatı hayal etmeniz, dönemin koşullarını anlamanız ve bu yaşam tarzını günümüzle karşılaştırarak kendi çıkarımlarınızı ifade etmeniz istenmektedir. Yönergeleri takip ederek etkinliği tamamlayınız.

A. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Anadolu'da İlk Yerleşim

Anadolu, tarih boyunca farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış, bereketli toprakları ve ılıman iklimi sayesinde insanların yerleşik hayata geçişinin önemli merkezlerinden biri olmuştur. İlk yerleşim yerlerinde insanların yaşamı, doğanın sunduğu imkânlarla şekillenmiştir. Bu dönemde tarım, avcılık ve toplayıcılık temel geçim kaynaklarıdır. İnsanlar kerpiçten yapılan basit evlerde yaşıyor, topluluk halinde çalışarak hayatta kalıyorlardı.

Sosyal hayat, dayanışma ve iş birliği üzerine kuruluydu. Su kaynaklarına yakın yerlerde kurulan köyler, hayvanların evcilleştirilmesi ve tarımın gelişmesiyle birlikte daha organize hâle geldi. İnsanlar arasında iş bölümü gelişmişti; bazıları tarımla uğraşırken diğerleri avlanıyor ya da basit el sanatlarıyla meşgul oluyordu. Dinsel inanışlar ve doğa olaylarına duyulan saygı, toplulukların sosyal yapısını etkileyen önemli unsurlardı.

B. Yıl, MÖ 7000. Bir köyde yaşıyorsunuz. Adı Çatalhöyük. Her yerde kerpiç evler var. Evlerin çatısından içeri giriyorsunuz. İnsanlar tarlada çalışıyor, bazıları ise avlanmaya gidiyor. Siz de bu dönemde yaşayan bir çiftçi, tüccar ya da avcısınız. Gözlerinizi kapatın ve bunu hayal edin. Şimdi gözlerinizi açın ve hayal ettiğiniz bu köyde nasıl bir gün geçirdiğinizi arkadaşlarınıza anlatın. Bunun için aşağıdaki sorular size yardımcı olabilir.

1. Üstlendiğiniz role uygun olarak hangi işlerle meşgulsünüz?
2. Köyde ne gibi sosyal etkinlikler yapılıyor?
3. Komşularınızla nasıl iş birliği yapıyorsunuz?
4. Bir sorun yaşadınız (örneğin çiftçisiniz tarlanız yandı, tüccarsınız mallarınız çalındı...), bu sorunu nasıl çözersiniz?

C. Köyde bir şenlik var. Hasat sona erdi ve herkes bu başarıyı kutlamak istiyor. Şimdi hep birlikte bir kutlama yapıyorsunuz. Bu şenlikte neler yapılıyor, nasıl bir hazırlık içindesiniz? Köydeki kutlama atmosferini hayal ederek bu etkinlikte nasıl rol aldığınızı sınıfla paylaşın. Bu yerleşim yeri ile ilgili kurduğunuz hayallerden yola çıkarak o dönemle günümüzü karşılaştırınız ve aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. O dönemde yaşamamanın kolay ve zor yanları nelerdir?
2. O dönemin sosyal hayatı ile günümüz sosyal hayatı arasındaki farklar nelerdir?
3. Bu köyde yaşamak ister miydiniz? Neden?
4. O dönemin sosyal hayatıyla ilgili kendi bakış açınızı bir cümleyle ifade edin ve yazdığınız cümleyi arkadaşlarınızla paylaşın.

SOSYAL BİLGİLER - 5

3. ÖĞRENME ALANI ORTAK MİRASIMIZ

SB.5.3.3. Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa
katkılarını karşılaştırabilme

SB.5.3.3. Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını karşılaştırabilme

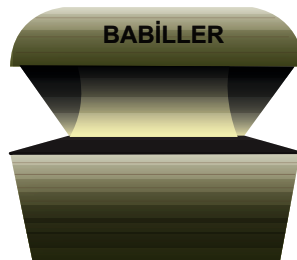
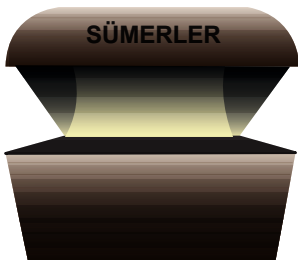
- a) Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını belirler.
- b) Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarının benzerliklerini listeler.
- c) Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarının farklılıklarını listeler

1

Aşağıda Mezopotamya medeniyetlerine ait bazı özellikler karışık olarak verilmiştir. Bu özelliklerin başında verilen numaraları ilişkili oldukları sandıkların içine yerleştiriniz.

1. Toplumsal hayatı düzenlemek için “Hammurabi Kanunları” olarak bilinen yazılı kanunları hazırlamışlardır.
2. Tarımdan elde ettikleri ürünleri kayıt altına almak için kullanılan semboller sayesinde çivi yazısını icat etmişlerdir.
3. Haberleşmeyi sağlamak için posta teşkilatı oluşturmuşlar ve su ihtiyaçlarını karşılamak için barajlar yapmışlardır.
4. Mimaride ileri gitmişler ve başkentlerine Marduk Zigguratı’nı ve İhtar Kapısı’nı inşa etmişlerdir.
5. Başkent Ninova’da dünyanın en eski kütüphanelerinden birini kurmuşlardır.
6. Ur, Uruk, Nippur gibi önemli şehirleri vardır. “Site” adı verilen bu şehir devletlerinin etrafını surlarla çevirmişlerdir.
7. Dünyanın yedi harikasından biri kabul edilen Asma Bahçeleri’ni yapmışlardır.
8. Anadolu’daki medeniyetlerle ticaret yaparak burada çok sayıda ticaret kolonisi kurmuşlardır.
9. Üçgenin ve dikdörtgenin alanları, küpün hacmi ve bir çemberin 360 derece olduğunu ilk kez hesaplamışlardır.
10. Ticari faaliyetler sayesinde çivi yazısını Anadolu’ya tanıtmışlardır.
11. Tek merkezden yönetilmişler ve zaman içinde sınırlarını genişleterek Mezopotamya dışındaki coğrafyalara da hâkim olmuşlardır.
12. Gılgamış Destanı’nı kil tabletlere yazmışlar ve kil tabletleri krallığa ait ferman, antlaşma veya kanunlar için de kullanmışlardır.

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Aşağıda verilen metinleri okuyup ilgili soruları cevaplayınız.

SÜMERLER

Bilinen en eski Mezopotamya medeniyeti olan Sümerlerin ülkesinde Ur, Uruk, Nippur gibi önemli şehirler yer almıştır. "Site" adı verilen bu şehir devletlerini kendi kralları yönetmiş ve şehirlerin etrafı surlarla çevrilmiştir. Sümerlerde ekonomik hayatın temeli tarımdır. Kuraklık ihtimaline karşı ürünün depolanması ve dağıtılması amacıyla tapınaklarını depo olarak da kullanmışlardır. Bu ürünleri kayıt altına almak için kullanılan semboller sayesinde çivi yazısını icat etmişlerdir (MÖ 3200). Matematik alanında önemli gelişmeler kaydeden Sümerlerden günümüze kalan tabletlerde tarihteki ilk çarpma işlemlerine rastlanmıştır. Üçgenin ve dikdörtgenin alanlarını, küpün hacmini ve bir çemberin 360 derece olduğunu hesaplamışlardır.

İYONYALILAR

Yunanistan'dan göç edenler tarafından kurulmuş bir Anadolu medeniyetidir. Şehir devletleri hâlinde yaşamışlardır. Efes, Milet önemli şehirleri arasındadır. Deniz ticaretinde ileri giden İyonyalılar, Akdeniz ve Karadeniz'de koloniler kurmuşlardır. Bilim ve sanatta gelişip Anadolu'da kültür ve medeniyet merkezi hâline gelmişlerdir. Bu durumun oluşmasında İyonyalıların deniz ticareti ile uğraşıp birçok medeniyet ile etkileşim hâlinde olması ve bilimin zengin kişilerce desteklenmesi etkili olmuştur. İyonyada birçok bilim insanı yetişmiştir. Bu bilim insanlarından Hipokrat (tıp), Herodot (tarih), Pisagor (matematik) ilk akla gelenlerdir.

1. Sümer ve İyonyalıların ortak mirasa katkılarını yazınız.

2. Sümer ve İyonyalıların benzer yönlerini yazınız.

3. Sümer ve İyonyalıların farklı yönlerini yazınız.

3

Sevgili öğrenciler, bu etkinlikte sizden ders kitabınızdan yararlanarak Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını belirleyip karşılaştırmanız ve bu mirasın önemini anlamaya çalışmanız beklenmektedir. Yönergeleri takip ederek etkinliği tamamlayınız.

A. Aşağıdaki metni okuyunuz.

“Bugün bir zaman makinesine binip Mezopotamya ve Anadolu'ya gideceksiniz. Her biriniz, bu medeniyetlerle ilgili bilgi toplamakla görevli birer zaman yolcusu olacaksınız. Göreviniz, medeniyetlerin diğer topluluklara nasıl katkıda bulunduğunu öğrenip bunu mektuplarla geleceğe taşımak.”

B. Öğretmeninizin rehberliğinde altı gruba ayrılınız. Gruplardan bazıları “Mezopotamya Yolcuları”, bazıları da “Anadolu Yolcuları” olsun.

C. Grup arkadaşlarınızla, görevli olduğunuz medeniyetin ortak mirasa katkılarını belirlemek için beyin fırtınası yapın.

Örneğin; Mezopotamya Medeniyeti'nin katkıları: Yazının icadı (çivi yazısı), kanunlar (Hammurabi Kanunları), altmışlık sayı sistemi, takvim, sulama sistemleri...

Anadolu Medeniyeti'nin katkıları: Tarım ve hayvancılık, demir işçiliği, ticaret yolları (Kral Yolu), kaya kabartmaları, anıtsal yapılar...

Ç. Grup arkadaşlarınızla birlikte belirlediğiniz katkılardan her biri için aşağıda verilen kutucuğa kısa birer “miras mektubu” oluşturun.

Örneğin; “Merhaba, size Mezopotamya'dan yazıyorum. Burada yazı icat edildi. Yazı sayesinde insanlar düşüncelerini kaydetmeye başladı...”

“Merhaba, size Anadolu'dan yazıyorum. Burada tarımsal faaliyetler gelişmeye başladı. İnsanlar yerleşik hayata geçiyor ve topluluklar kurmaya başlıyorlar...”

5 SOSYAL BİLGİLER

D. Grup olarak sırayla mektuplarınızı okuyun.

E. Diğer grupların mektupları hakkında fikirlerinizi söyleyiniz ve arkadaşlarınızla konu hakkında kısa bir tartışma yapınız. Tartışmalar sırasında şu soruları sözlü olarak cevaplayınız:

1. Medeniyetlerin insanlığa sundukları katkılar arasındaki benzerlikler nelerdir?
2. Medeniyetlerin insanlığa sundukları katkılar arasındaki farklılıklar nelerdir?
3. Bu katkılar günümüzde nasıl kullanılıyor?
4. Eğer bu medeniyetler olmasaydı, bugün hayatımızda ne gibi eksiklikler olurdu?

